

Zdeněk Šplíchal vystavuje na náměstí

Díla třebíčského výtvarníka z období posledních čtyř let jsou k vidění v Galerii Malovaný dům.

■ Antonín Zvěřina

Klid v neklidu - výstavu Zdeňka Šplíchala, známého třebíčského výtvarníka, si mohou milovníci výtvarného umění prohlédnout do neděle 19. března. Vernisáž ve středu 8. února začala z popudu autora minutou ticha za oběti zemětřesení v Turecku a Sýrii.

Slavnostní zahájení výstavy se konalo ve středu 8. února a úvodní slovo měl pronést kunsthistorik Petr Štěpán. Na vernisáž se nemohl dostavit, a proto ho zastoupil Petr Benda. V úvodu přečetl text, který si připravil Štěpán.

„Před několika lety Zdeněk Šplíchal vystavoval svou tvorbu v nejvýznamnějších galeriích Vysočiny. Zdálo se, že další, kulatější výročí je v nedohlednu. Ale nemilosrdný životaběh nás znovu postavil před úkol seznámit ctěné diváctvo s poslední tvorbou nejvýznamnějšího třebíčského žijícího malíře.

Protože těch významných, kteří využili prostor mezi nebem a zemí, je nemálo. Především Ladislav Novák, známý po celé republice jako třebíčský Novák. Snad je symbolické, že Zdeněk nedávno zhotovil k uctění Ladislava Nováka pamětní desku.

ZDENĚK ŠPLÍCHAL a Petr Benda na vernisáži výstavy v Malovaném domě. Foto: Antonín Zvěřina

Stejně, jako není náhodou, že Zdeňkova expresivní socha zdobí prostory slavné třebíčské baziliky, prostory registrované a chráněné institucí UNESCO. Zdeněk je s Vysočinou a Třebíčí spjat celým svým životem.

To ovšem neznamená, že je tímto prostorem vymezen nebo dokonce omezen. Neštítí se internetu, sleduje nové proudy, dá se říct, že je jim otevřený. Ve starých heroických časech, kdy žil ještě Novák, kamarádi a spolužáci, se často sněhem brouzdala Třebíčí rozevlátá postava brněnského doktora Valoha.

Který jako apoštol moderního umění přinášel novinky, úkoly a impulzy. A odnášel si ke studiu nejnovější díla do

své velkolepé sbírky, která se nakonec dostane do nejvýznamnějších státních sbírek, do Národní galerie či Moravské galerie.

Jak bylo výše naznačeno, životaběh je nesmlouvavý. Vývoj umění nemusí probíhat lineárně, plánovitě, někteří apoštolovi žáci opustili cestu moderní, abstraktní umění, ne však Zdeněk Šplíchal.

Dokonce sáhl pro inspiraci ke starým básním dalšího génia melancholické Vysočiny Otakara Březiny. Uká-

zalo se, že Březinovo dílo je hlubokou studnicí abstraktních nálad vhodnou pro Zdeňkovy kresebné cykly.

Použitím nových gelových tužek dosáhl moderního designu, nových efektů. Je známo, že autor pracuje v cyklech, dokud téma nevyčerpá. Potom pokročí dále, stopy předchozích cyklů se ale mohou vynořit.

Vystavené cykly jsou výrazem úvah nad světem, životem, přírodou. Vyjadřují zázrak nového života, jeho koloběh, jeho živočišnou i duchovní sílu.

Následně výtvarník Benda uvedl, že považuje za čest Šplíchalovu výstavu zahájit. Naznačil, že se jedná o díla posledních čtyř let a výtvarník do Galerie umístil více než 60 prací. „Přeji vám, abyste vstoupili do myšlení výtvarníka Zdeňka Šplíchala,“ ukončil Benda svůj krátký příspěvek.

Vzápětí Šplíchal poděkoval městskému kulturnímu středisku za možnost vystavovat, konkrétně Jitce Fischerové a starostovi Pavlu Pacalovi, díky příspěvku města mohl připravit katalog, a senátorce Haně Žákové, která též na výstavu přispěla. Poukázal, že v jeho dílech se odráží události posledních let, ať už jde o kurovcovou kalamitu, pandemii covidu či válku na Ukrajině.

Připomenou si nejveselejší židovský svátek

Purim, oslava nejveselejšího židovského svátku, se v Třebíči uskuteční v sobotu 4. března. Od deseti hodin začnou v Zadní synagoze keramické dílničky se Světlanou Řezankovou.

Tematické prohlídky Domu Selingmanna Bauera se konají od deseti a jedenácti hodin. Od třinácti hodin se mohou děti těšit na purimové dílničky.

Od čtrnácti hodin se vydá Židovskou čtvrtí Purimový průvod masek od Zadní synagogy. V 15 a v 16 hodin taneční skupina Yocheved ukáže a naučí zájemce židovské tance.

-zt-

Rej maškar bavit přítomné

(Pokračování ze str. 1)

Masky si u druhého domu stěžují, že u toho prvního to bylo jako u suchánků, a tak se jim to selka, převlečený to muž, snaží vynahradiť. K rejí patří destiláty, zabijačkové pochoutky i různá jídla z mouky.

Noha nabádá přítomné, aby se nechali zatahnout do hry, protože to k masopustu patří stejně jako malování na obličej, aby se vědělo, kdo se třeba jen jako divák masopustu účastnil. Horanka opět spouští další písničku a všichni se mohou těšit na porážení komárovické kobyly.

To už Noha předává slovo a mikrofon etnografce muzea Petře Zelenkové. „Je to maska uzpůsobená pro dva a v průvodu se chová nezávazně, velmi ráda chytá ženy a často je povaluje na zem,“ naznačuje Zelenková. A často předvádí takové ty pohyby, řekněme kopulační.

Komárovická kobyly samozřejmě patří k tradičním maskám ve vesnici Komárovice, která se nachází jihozápadně od Moravských Budějovic. Přednáška etnografky je občas přerušena, protože kobyly začíná řádit.

„V obci ji vodí koč, který se jí snaží

prodat, ale nikdy se mu to nepovede. Masopustní pochůzku se tam podařilo obnovit v padesátých letech dvacátého století. Původně se za ni převlékal jeden muž, zhruba o 20 let později došlo ke změně, kdy jsou pod masku dvě osoby,“ říká Zelenková.

Pokračuje, že průvod začíná v sokolovně, kde také končí, a večer se tam lidé těší na zábavu, kdy dochází k porážení kobyly. Masky vytvoří kolem kruh, což se uskutečnilo i v Třebíči a kobyly je porážena dřevěnou palicí.

„Stalo se i to, že při jedné příležitosti se kobyly porážela venku a ránu nedopatřením dostal jeden z přihlížejících. Ale nic se nestalo,“ poukazuje Zelenková. To už Horanka začíná hrát smuteční pochod a kobyly je oplakávána.

A Noha naznačuje, že v centru jsou k dispozici zabijačkové pochoutky, salámy a klobásy, kobližky i ukázky masopustních průvodů na Vysočině. K dispozici je fotokoutek. Samozřejmě nechybí vyhlášení nejhezčích masek. Ucelený program nádherně doplňuje soubor Bajdyš a diváci se rozhodně nenudí.

ZDRAVOTNÍ POJIŠŤOVNA
MINISTERSTVA VNITRA ČR **211**

BONUSY
až **32 500 Kč**
pro zdraví vaší rodiny

na specifické diety (pro všechny bez omezení) až **4 000 Kč**

pro těhotné a maminky až **3 000 Kč**

na péči o duševní zdraví až **4 000 Kč**
a mnoho dalších

Nejste ještě u nás?
Přihlaste se k nám do
31. 3. 2023

Klientské centrum
Třebíč
Bedřicha Václavka
212/12

www.211.cz